

2) Om en försäljning av varor anses föreligga: Ska, i samband med köp där varan ska transporteras till köparen, den ort dit varorna har eller skulle ha levererats enligt avtalet bestämmas efter den ort där varan faktiskt överlämnas till köparen eller efter den ort där varorna ska överlämnas till den förste transportören för vidarebefordran till köparen?

(¹) EGT L 12, s. 1.

Talan väckt den 25 augusti 2008 – Europeiska gemenskapernas kommission mot Republiken Italien

(Mål C-383/08)

(2008/C 301/30)

Rättegångsspråk: italienska

Parter

Sökande: Europeiska gemenskapernas kommission (ombud: L. Pignataro)

Svarande: Republiken Italien

Sökandens yrkanden

Sökanden yrkar att domstolen ska

- förklara att republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 3.1.8 och 18.2 i direktiv 2000/13/EG (¹) om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel, jämförda med artikel 5.3 e och 5.4 i förordning (EEG) nr 1906/90 (²) om vissa handelsnormer för fjäderfä, fram till den 30 juni 2008, och från den 1 juli 2008 med artikel 5.4 e och 5.5 i kommissionens förordning (EG) nr 543/2008 (³) genom att anta bestämmelserna i ministerbeslutet av den 26 augusti 2005 i dess senaste lydelse enligt beslut av den 17 december 2007, enligt vilka det är obligatoriskt att ange ursprungslandet för fjäderfäkött enligt artikel 3.1 i nämnda beslut, och
- förplikta Republiken Italien att ersätta rättegångskostnaderna.

Grunder och huvudargument

Kommissionen anser att den skyldighet att ange ursprunget för fjäderfäkött från andra medlemsstater som föreskrivs i beslutet

av den 26 augusti 2005, i dess senaste lydelse enligt beslut av den 17 december 2007, strider mot artiklarna 3.1.8 och 18.2 i direktiv 2000/13/EG, jämförda med artikel 5.3 e och 5.4 i förordning nr 1906/90, fram till den 30 juni 2008, och från den 1 juli 2008 med artikel 5.4 e och 5.5 i kommissionens förordning (EG) nr 543/2008. Den italienska regeringen gör gällande att denna skyldighet införts efter att smittohärdar för fågelinfluensan uppkommit i tredjeländer, i syfte att säkerställa att köttets ursprung kan spåras.

Kommissionen anser att denna skyldighet strider mot artikel 3.1.8 i direktiv 2000/13/EG. I denna bestämmelse anges tydligt för, livsmedel i allmänhet, att uppgifter om den plats där livsmedlet är producerat eller varifrån det kommer bara ska förekomma vid märkningen i fall då underlåtenhet att lämna sådana uppgifter kan vilseleda konsumenten i fråga om livsmedlets rätta ursprung eller härkomst. Gemenskapslagstiftaren anser således inte att ursprungsangivelser är information som alltid är nödvändig för konsumenten i allmänhet utan bara när det riskerar att leda till missförstånd om de utelämnas.

Den italienska regeringen har att visa att den skyldigheten att ange ursprunget för fjäderfä från andra medlemsstater som föreskrivs i beslutet i fråga är av faktisk betydelse vad gäller fjäderfäkött och att det kan vilseleda konsumenten om detta utelämnas. Kommissionen hävdar att den italienska regeringen inte har lämnat någon faktisk bevisning för någon risk för att de italienska konsumenterna ska riskera vilseledas om var fjäderfäköttet är producerat eller varifrån det kommer om det saknar ursprungsmärkning.

Situationen kring fågelinfluensakrisen kan inte förklara hur avsaknaden av ursprungsmärkning skulle vilseleda konsumenterna och få dem att tro att fjäderfäköttet har ett visst ursprung. Att genomsnittskonsumenten lägger vikt vid varans ursprung betyder inte i sig att denne vilseleds rörande dess verkliga ursprung, såvida inte uppgifter i denna riktning föreligger. Det skulle i så fall få antas att konsumenten på eget initiativ tillskriver fjäderfäkött ett visst ursprung, vilket den italienska regeringen definitivt inte visat. Kommissionen anser för övrigt att frågor rörande djurs hälsa inte kan utvärderas av konsumenten, som saknar de nödvändiga kunskaperna för att bedöma risken utifrån en ursprungsangivelse.

Ovannämnda bestämmelser i beslut kan för övrigt inte motiveras att man vill skydda människors hälsa i den mening som avses i artikel 18.2 i direktiv 2000/13/EG, som likväl åberopas av den italienska regeringen för att rättfärdiga tilläggskyldigheten vid märkning. Gemenskapen har i själva verket, inom ramen för kampen mot fågelinfluensan, vidtagit ett brett spektrum av veterinära åtgärder i syfte att säkerställa att enbart friskt fjäderfäkött kan komma in i gemenskapen är bjudas ut till försäljning där.

Den italienska regeringens argument att ovannämnda gemenskapsåtgärder inte säkerställer att köttet kan spåras är enligt gemenskapen irrelevant, eftersom dessa åtgärder syftar till att förhindra att kött från tredjeländer där smittohärddar för fågelinfluensan uppkommit släpps in på gemenskapens territorium. Dessa åtgärder har således sin verkan i ett tidigare skede än vid saluföringen, det skede då den italienska åtgärden griper in, just i syfte att undvika att kött från tredjeländer där smittohärddar för fågelinfluensan uppkommit kan importeras till gemenskapen. Dessutom har gemenskapen även vidtagit åtgärder som säkerställer att smittohärddar för fågelinfluensan som kan uppkomma inom dess territorium isoleras, för att helt undvika smittorisk. En rad veterinära åtgärder också vidtagits inom Europeiska gemenskapen i avsikt att förhindra att viruset överförs från vilda fåglar till fjäderfä i de regioner där sjuka fåglar har identifierats och att avgränsa eventuella epidemier som påverkar fjäderfä.

Den italienska regeringen återoppar vidare förordning nr 1760/2000⁽¹⁾, där man upprättade av ett system för att kunna spåra nötkött och införde en skyldighet att ursprungsmärka nötkött, för att rättfärdiga den skyldighet som införts genom det omtvistade beslutet.

Kommissionen anför dock att denna förordning, till skillnad från beslutet i fråga, antagits på gemenskapsnivå och inte utgör en nationell, och därmed unilateral, rättsakt som kan medföra hinder för handeln. Effektiviteten hos det system som infördes genom förordning nr 1760/2000 är inte heller uteslutande baserad på ett system med enbart ursprungsangivelser, såsom är fallet med det italienska beslutet om fjäderfäkött, utan på en kombination av en rad element inbegripet systemet för identifiering och registrering av djur.

Vad beträffar den italienska regeringens argument där den motiverar åtgärden genom att grunda denna på försiktighetsprincipen, med hänvisning till att kommissionen inte har visat att det inte rådde vetenskaplig osäkerhet kring hur viruset överförs till människor, gör kommissionen i enlighet med gemenskapsdomstolarnas rättspraxis gällande att de vetenskapliga uppgifter som den italienska regeringen stöder sig på i sitt svar på det motiverade yttrandet inte påvisar någon faktisk vetenskaplig osäkerhet på denna punkt. Enligt gemenskapsdomstolarnas rättspraxis ankommer det på de italienska myndigheterna att bevisa den vetenskapliga osäkerhet som motiverar att nationella åtgärder vidtas med tillämpning av försiktighetsprincipen, inte på kommissionen att visa att det inte råder vetenskaplig osäkerhet, såsom den italienska regeringen tycks antyda i sitt svar på det motiverade yttrandet.

Även om det medges, vad gäller det begränsade antagandet om överföring av viruset från smittat fjäderfä till tamdjur i allmänhet och katter i synnerhet, att den italienska regeringen har visat att det faktiskt råder vetenskaplig osäkerhet på grundval av de

handlingar från WHO och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet som återopats till svar på det motiverade yttrandet, anser kommissionen ändå att tillämpningen av försiktighetsprincipen, som lagts till grund för beslutet, har varit alltför långtgående och därmed oproportionerlig i förhållande till syftet av skydda djurs hälsa, eftersom en rad åtgärder med samma syfte har vidtagits på gemenskapsnivå.

Slutligen föreskrivs i artikel 5.3 e och 5.4 i förordning (EEG) nr 1906/90 om vissa handelsnormer för fjäderfä, fram till den 30 juni 2008, och från den 1 juli 2008 i artikel 5.4 e och 5.5 i kommissionens förordning (EG) nr 543/2008 artikel 5.3 e och 5.4 i förordning (EEG) nr 1906/90 om vissa handelsnormer för fjäderfä, fram till den 30 juni 2008, och från den 1 juli 2008 med artikel 5.4 e och 5.5 i kommissionens förordning (EG) nr 543/2008 att ursprunget för fjäderfäkött enbart måste anges för kött från tredjeländ. Den italienska regeringen har inte bestritt detta.

⁽¹⁾ EGT L 109, s. 29.

⁽²⁾ EGT L 173, s. 1 (svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 38).

⁽³⁾ EUT L 157, s. 46.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 820/97 (EGT L 204, s. 1).

Begäran om förhandsavgörande framställd av Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio (Italien) den 27 augusti 2008 – Attanasio Group Srl mot Comune di Carbognano

(Mål C-384/08)

(2008/C 301/31)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio

Parter i målet vid den nationella domstolen

Sökande: Attanasio Group Srl

Svarande: Comune di Carbognano